

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Henrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

De uafricie catabaptistarum

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

per deum te oro Ioiada, ut & mea proferam. IO
IADA. Metuendum si non concessero, medius
crepes, ita enim erumpere quæ concepisti gestiunt.
Dic ergo quid tandem adferes, cui non sit iam centies
responsum? SIMON. Mirum est quod uos ad
ea respondiſſe dicitis, quæ nondum audiuiſtis. Gladius
dei quidem ordinatio est, extra tamen perfectionem
Christi, quo malus punitur & occiditur, bonus defen=
ditur. In lege quidem ordinatus contra malos ad uin=
dictam & mortem. Et ad hunc usum constitutus est
mundi magistratus. Sed in perfectione Christi utimur
excommunicatione tantum, ad commonefactionem et
exclusionem eius qui peccauit. IOIADA. Ob=
scure (ut tenebras decet) tua adducis, cupio ergo ex te
scire quo perfectionem Christi referas, an ad caput, an
ad corpus? Vis dicere, Christus ipse tam perfectus est
ut gladio, hoc est, magistratu non egeat qui se emen=
det aut puniat: an quod Christiani nihil opus habeant
gladio aut magistratu? Nam amphibolum est, quum di=
co perfectio Christi. Si primum, assentior dominum
dominantium & regem regum tam abesse ut magi=
stratu egeat, ut ne magistratus quidem sint, quibus offi=
cium nõ sit ab eo superne datum. Si secundum, quod
scilicet Christiani nihil opus habeant magistratu, o=
mnibus modis renitor. Do enim istud ut facile sit tibi
dicere: Christianus qui uere Christianus est, magistra=
um

tu non habet opus, ex fide enim nihil obmittit eorum
 quæ facta oportet, neq; quidquam admittit quod fieri
 nefas est. Sed quæ nostra est calamitas, nondum inueni-
 mus inter homines tam absolutam perfectionem, nec
 speranda est unquam fore ut omnes qui Christum con-
 fitentur, sint ex omni parte beati, quandiu istud cor-
 poris domicilium circumferimus. Est ergo in hūc sen-
 sum uere dictum: Gladius est dei ordinatio extra per-
 fectionem Christi. Hoc est, ubicunq; membra Christi
 non perueniunt ad eam mensuram perfectionis capi-
 tis sui, isthic opus est gladio. Sed quantum ego uideo,
 tu longe aliud uis, nempe, quod hæretica retinetorum
 ecclesia gladio nihil egeat, ut quæ sit intra perfeccio-
 nē Christi: sumitis enim uobis quod olim monachi, ui-
 delicet esse uos in statu perfectionis? SIMON,

Iniuria me afficis, & fratrem temere iudicas, quid
 enim ad me quod alij faciunt. IOIADA. Quan-
 doquidem tu illorum argumentis uteris, & tam con-
 stanter illorum opiniones asseris, quid mirum si te in-
 ter illos recenseam? Volunt stolidissimi homines imò
 seditiosissimi gladium tollere, quo liberius omnia con-
 fundant. Et qui euangelium iam receperunt (nam ad
 infideles et impios non ueniūt) circumuenire cupiūt,
 ut gladium ponant, quo in cacoecclesia sua liberius
 scortentur, matronas conspurcent, blandiloquio mu-
 lierculas seducant, omnem statum turbent, imò urbes

¶ con

Et conturbantia humana diruant, sic enim poterit la-
 tronum parua manus eorum bona qui in cōmune fer-
 re nolunt, ui ut publica faciant cōpellere. Vnde quan-
 to magis negāt gladium inter Christianos ferri posse,
 tanto magis conseruari debet, uel ob istos ipsos qui tot
 insidijs publicā pacem tentant. SIMON. Chri-
 stus docet ut à se ipso discamus, ipse enim mitis est &
 humilis corde, is nō reuerberat nec reserit. Deinde mu-
 lieri in adulterio deprehēse, non dixit ut lapidaretur,
 iuxta legem, qui tamē dixerat: Quemadmodū manda-
 uit mihi pater sic loquor & facio: sed ex misericordia
 eam dimittit, & admonet ne ultra peccet. Istud ergo
 nobis in excōmunicatione seruandum. IOIADA.

Si hęc certa fide & syncera loquimini, pergite ipsi,
 etiā si nemo uos sequatur, mites esse et humiles. Quum
 uero nihil sit cata baptistis amarius atq; præfractius, pa-
 lam fit mititatem non aliter doceri ab eis quā temper-
 rantiam audiuius aliquando ab auidissimo heluone
 doctam esse. Is quum quid edulij inferretur cuius ipse
 esset cupientissimus, conuiuas monebat, ne raptim aut
 immodice haurirent, sed ciuilitate contrectarent, diu
 commanducarent, ac uoluptatem longa comminutio-
 ne caperent, quo sibi liceret uberius ingurgitare. Sic
 quum istis nihil sit truculentius, (Quę enim etas ta-
 lem maledicentiam unquam uidit?) alios ad Christum
 relegant, ut mansuetudinem discant, ipsi longissime ab